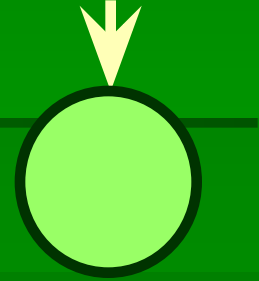
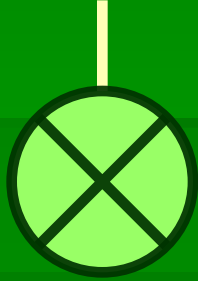

Словосполучення

*Синтаксична одиниця,
що утворюється
поєднанням
двох і більше повнозначних
слів
(головного і залежного)
на основі підрядного
зв'язку*

Словосполучення

Головне слово

Залежне слово

як?

Вчитися старанно

Не є словосполученнями:

Підмет з присудком

*Прийшла
осінь*

Складені форми
майбутнього часу

*Буду
мріяти*

Складені форми
ступенів
порівняння
прикметників

*Більш
теплий*

Слова, що мають між
собою сурядний зв'язок

День і ніч

Поєднання
службового
слова з повнозначним

Для тебе

Види словосполучень

За будовою

С
К
Л
А

Д
Н
І

утворюються
з простих і
якогось
одного
загального
значення не
мають.
*Здійснити
прогулянку
до лісу*

Прості

Слово +
слово
(повнознач
ні)

*Орати
млю*

Слово +
складена
словоформ
а

*Більш
гу*

Слово +
лексичне
словосполу
чення

*Великий
білий
гриб*

Слово +
фразео-
логічний
зворот
*Зовсім
втратити
голову*

Позмагаймося!

Хто швидше складе 10 словосполучень,
у яких опорні слова виступали б то
головним, то залежним компонентами.

*Писати, вчитися, гарний,
життя, мрія, сонце, вище,
бити, прийняти, боротьба.*

Позмагаймося!

Хто швидше дасть відповіді “так” чи “ні” на запитання. **Чи вважаються словосполученнями поєднання слів?**

- 1) Підмет + присудок;
- 2) слово + слово;
- 3) службове слово + повнозначне слово;
- 4) слово + фразеологічний зворот;
- 5) складені форми майбутнього часу;
- 6) слово + лексичне словосполучення;
- 7) слово + складена словоформа;
- 8) складені форми ступенів порівняння прикметників;
- 9) слово + (сурядний зв'язок) слово.

За способом вираження головного слова

Іменні: іменникові,
прикметникові,
займенникові,
числівникові.
⊗
Відомий усім
(прикметник)

Дієслівні
Спати ⊗
сидячи ⊗
(дієслово)
⊗ Бажаючий грати
(дієприкметник)
Співаючи пісню
(дієприслівник)

Прислівникові

⊗
Праворуч від нас
(прислівник)

Види словосполучень за відношенням між головним та залежним словами

Означальні

Яке? Котра?
зоряне небо, п'ята
година,
Чия?
наша країна

Додаткові

Кому? Що?
добре хлопцеві, вміє
грати,
Чого?
налити води

Обставинні

Як?
Наскільки?
сумлінно вчитися,
вдвоє вищий,
З якою метою?
прийшов допомагати

Т е с т и

1. Вкажіть рядок, у якому вжито лише словосполучення:

- А** Відвести душу; пригадати історію, рідний край;
- Б** Намотати на вус; зимовий вечір; кадити фіміам;
- В** Рубати дрова; з думкою про тебе; ясний день;
- Г** Пожовкло листя; розбити глека; зовсім близько.

2. В якому рядку словосполучення всі однакові за будовою?

- А** Слава поетеси; повага до брата; сім теплих днів;
- Б** Наш звичай; високий на зріст; чекати ранню весну;
- В** Занадто пізно прийшов; український з діда-прадіда; послати у путь;
- Г** Віковічна земля, швидко похнюпити носа; чуємо мову.

3. У якому рядку спосіб підрядного зв'язку у словосполученні – узгодження?

А Волога земля, розцвітати пишно, думати про навчання;

Б Допомагати батькам; полоти картоплю, мріяти про поїздку;

В Місто Львів, міська вулиця, дорога до школи;

Г Книжкова полиця, весела хата, довга дорога.

4. Вкажіть рядок, у якому всі словосполучення іменні.

А Чудовий вечір, заходиш у метро, мозолі від шаблі;

Б Вільні степи, на чолі армії, п'ятеро із восьми;

В Єдина мета, кожен день, свідок іншого життя;

Г Моя земля, підсумовуючи сказане, вільний від панщини.

5. Словосполучення якого рядка однакові за відношенням між головним і залежним словами (означальні, додаткові, обставинні)?

А Троє учнів, перші квіти, сьомий з краю, один із них;

Б Виявитися здібним, кілька кроків, мереживо казки, група учнів;

В Радіти сонцю, слухати музику, зроблений зі скла, відро води;

Г Дати нам, працювати з радістю, плин часу, хід подій.

6. Які засоби характерні для зв'язку слів у словосполученнях?

А Форми слів, інтонація, сполучники;

Б Прийменники, форми слів, інтонація;

В Сполучники, прийменники, інтонація;

Г Форми слів, прийменники, порядок слів.

7. Словосполучення якого рядка поєднані зв'язком керування, коли головне слово керує кількома взаємозамінними формами?

А Дякувати вчителеві, за пораду; вірити людям, в людей; переписувати написане, двічі;

Б Сподіватися зустрічі, на зустріч; чекати весни, на весну; розумітися на музиці, у музиці;

В Досягти мети, до мети; звітувати про роботу, на зборах; керівник групи, у групі;

Г Дбати про батьків, за батьків; читати вірш, голосно; грати на сопілці, на сопілку.

8. Потребує редагування словосполучення:

А Визначений правильно;

Б Подорожуючий по країні;

В Пожовкле листя;

Г Створений натхненно.

9. Виберіть ознаки, які належать словосполученню:

- А** Виражає закінчену думку;
- Б** Складається з двох і більше слів;
- В** Має граматичну основу;
- Г** За метою висловлювання бувають додаткові, означальні і спонукальні;
- Ґ** За будовою поділяються на прості і складні;
- Д** Має головне і залежне слово.

10. Доберіть словосполучення за поданою схемою

- А** Іменник + дієприкметник (узгодження);
- Б** Дієслово + займенник (керування);
- В** Дієслово + прислівник (прилягання).